

1.
2.
3.
4.
5.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

1704.

- 1.º Bodinus, Henricus: De obsequio militum in defensionibus
praesentis 2 Exempl.
- 2.º Bodinus Henricus: De fallacibus iudiciis magicis. 2 Exempl.
- 3.º Bodinus Henricus: De anticipato concubitu
4. Bodinus Henricus: De iusticia male procedente
- 5.º Bodinus Henricus: De eo, quod iustum est circa testi-
monia historicorum 2 Exempl.
- 5.º Bodinus Henricus, de: De eo, quod iustum est circa testi-
monia historicorum
- 6.º Bodinus Henricus: De usuris licitis ultra quinquages.
7. Bodinus Henricus: De restringenda libertate matris
nisi inveni.
8. Buchner, Fortis Henricus: De fundamentis geminis
iuris parochialis
- 9.º Buchner, Fortis Henricus: De iure parochiali circa
administrationem sacrorum.
- 10.º Buchner, Fortis Henricus: De iniustitia actuum
injuriarum.

- 10⁶. Bachmeier, Juris Henningus: De iniquitate et injus-
ticia actionum injuriarum . . . nunc . . . deus recessa-
mentate et aucta .
11. Brunnemannus, Jac.: De Imperatore et rege Romano
12. Brunnemannus, Jac.: De collegio Electorali
13. Brunnemannus, Jac.: De ratione status imperii
Romani . Germanici
14. Brunnemannus, Jac.: De natura et administratio, juris
publici
15. Brunnemannus, Jac.: De Imperatoris reservatis
16. Brunnemannus, Jac.: De circulis et judiciis imperii
17. Buddeus, J. Franciscus: De contraveniendis factoribus
18. Buddeus, J. Franciscus: De meta comparationis et P.
Cordii Theobaldus . lib. I . Cap. LXXVI.
19. Buddeus, J. Franciscus: De eo, quod deest circa solemnem
principem .

Handwritten notes in the left margin, including fragments like "f. 23", "usa", "ms", "is", "un", "p.", "id".

MECATIONE

MECATIONE

WILHELMO

WILHELMO

WILHELMO

WILHELMO

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

1701 30³ XXVII.
DISPUTATIO JURIDICA INAUGURALIS,
De,

ANTICIPATO
CONCUBITU, 6

Quam
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,

DN. FRIDERICO WILHELMO,

REGNI BORUSSÆ ET ELECTORATUS
BRANDENBURGICI HEREDE, &c. &c. &c.

EX DECRETO ET AUTORITATE INCLYTÆ
FACULTATIS JURIDICÆ

P R Æ S I D E

DN. HENRICO BODINO,

SERENISSIMI ET POTENTISS. REGIS BORUSS.

CONSIL. ECCLES. IN DUC. MAGDEBURG.

ET PROF. JUR. ORDIN,

DN. PATRONO SUO ÆTATEM DEVENERANDO.

PRO LICENTIA

Summos in utroque Jure honores & Privilegia

Doctoralia rite capeffendi,

Ad D. 2. Maji M DCCI.

horis ante & pomeridianis

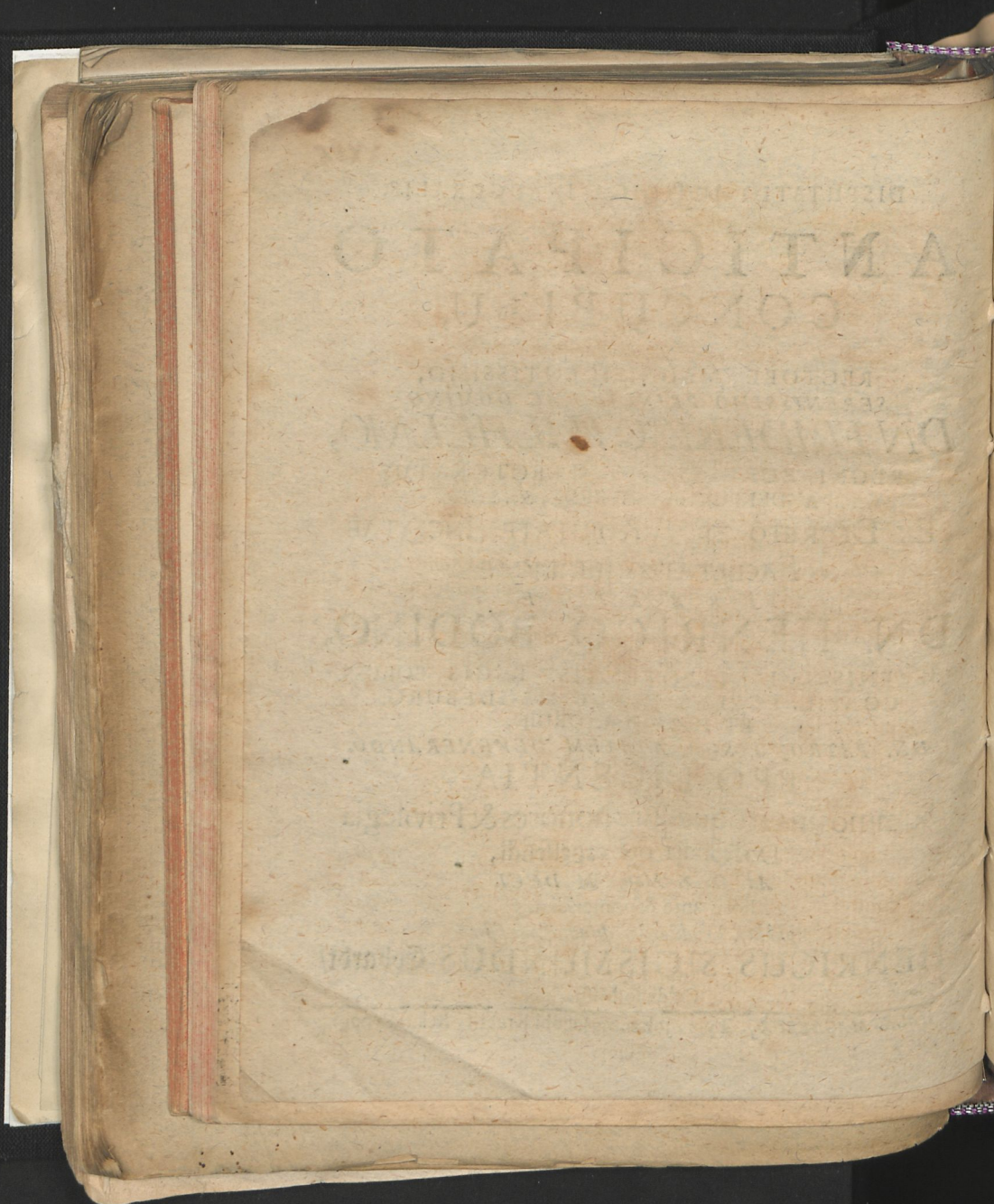
publicæ Eruditorum disquisitioni sistit

HENRICUS SIGISMUNDUS Ebhardt/

Coldicio Mifis.

HALÆ MAGDEBURG. Typis Johannis Jacobi Krebii, acad. Typogr.

xxiii. f.

ri
can
&
c.
2.
at
le
fi
to
fe
no
14
pr
ta

I. N. D. N. J. C.

Thef. I.

Ullum vinculum inter homines esse ma-
jus, nullam societatem sanctius colen-
dam, quam arctissimum conjugii foedus,
utpote in quo ipse omnipotens Creator,
non sine maximo mysterio, immensum
suum amorem ac communicationem
cum creaturâ, quodammodo adumbrare
voluit, & sapientes Ethnici & omnes ve-

*Societatis
Nuptialis
praesentia*

ri Christiani uno ore fatentur: Quod, si sine omni voluptate
carnali, in spirituali arctissimâ communicatione, ad gloriam
& voluntatem Dei, & ad æternum ipsius verbum *Evangel. Joh.*
c. 1. tanquam arborem vitæ *Joh. 6. v. 35. & seq. 1. Joh. 5. 20. Apoc.*
2. v. 7. & cap. 22. v. 2. in quo solo omnem felicitatem & vitam
æternam quærere debebant. *Gen. 3. v. 22.* primi parentes ce-
lebrassent, felix æternumque beatus status hominum man-
sisset. Sola vero sanctissimi hujus consociationis violatio,
totum mundum inquinavit, ac maledictionem omnibus po-
steris contraxit, ut qui in voluptatibus carnis conciperentur,
non nisi & carnalia naturaliter appetere possent *vid. Gen. 3. v.*
14. junct. Syrac. c. 21. v. 2. Disp. Dn. Præf. d. obl. for. jur. Div. in
proem. Quæ depravatio ex immutabili decreto Dei, per to-
tam vitam cuiq; in extinguihilis est, etiamsi per arborem vitæ

*hujus usus
in statu in-
tegritatis*

*abusus in
lapsu, &
peccatum
originis*

Ufus conjugii hodie non est sine culpa.

Ejus usus licitus.

Leges humana obligant in conscientia.

Scopus Dispensationis.

in semine mulieris iterum manifestato, nova vita in continua inimicitia & pugna contra innatam concupiscentiam vide Gen. 3. v. 15. non sine dolore mentis regenerata concessa sit. Quamvis ergo hodie etiam propriae conjugis admistio sine impuritate esse non possit, cum & Regius Propheta ex legitimo matrimonio conceptus de se fateatur, quod in iniquitatibus conceptus sit, & mater in delictis ipsum pepererit, Ps. 51. v. 7. quia tamen ipsum conjugium in se peccatum non est, ac conjugis licitus usus ad procreationem sobolis, (licet in hac peccaminosa carne culpa non carens *Ibid. in fin.*) ad evitanda majora mala homini concessus est, 1. Cor. 7. v. 2. seq. ideo concubitus, juxta Dei ordinationem ad procreationem sobolis institutus, iudicio humano improbari non potest, dummodo hic inter illos intercedat, qui appropriatione corporum jus ad illum consecuti sunt. Quod jus partim divina, partim humana autoritate introductum ab omnibus imperio illo subiectis observari debet. Equidem cum matrimonii essentia non ab instituto humano sed ab ipso naturae conditore Deo dependeat. *princ. Instit. de J. N. G. & C. Hugo Grot. de J. B. & P. lib. 2. c. 5. §. 8.* contra ipsum ejus vinculum nulla humana auctoritas quicquam operari poterit §. 11. *Instit. d. J. N. G. & C. Matth. c. 19. v. 6. c. 5. v. 32. Luc. 16. v. 18.* ad evitanda tamen multa in commoda civilia, leges humanae, nonnulla matrimonii requisita introduxerunt quibus non observatis, non omnes forentes effectus exinde competunt, vid. *H. Gr. d. c. 5. n. 15.* quod eo minus iniquitatis habet, quo & leges humanae, auctoritate divina subditos in conscientia obligant *Ep. ad Rom. 13. v. 1. Petr. 2. v. 13. Sapient. 6. v. 4.* Quia tamen sapius evenit, ut nondum adhibitis legum requisitis futuri conjuges jus in corpora sua invicem concedant, vel sine omni jure tantum de facto concumbant, ex quo postea dubia juris occurrunt, operæpretium duxi, de hac in foro frequentissima materia festinanti calamo non

non nullas observationes loco Inauguralis Disputationis publicæ censuræ subijcere, in quâ difficultatibus plena materia, si propter exiguum temporis, quod ad ejus elaborationem mihi hac vice conceditur, desiderio Lectoris non satis fecerim, vel quoque in aliquo aberraverim, amicæ admonitioni pii & virtuosus Lectoris me commendo, cæterorum malevolorum præpostera judicia vilipendens.

Th. II.

Dum autem hanc tractationem de anticipato concubitu inscripsi, conveniens erit hanc rubricam brevibus explanare. Vocabulum autem anticipationis tam in jure nostro, quam apud Autores varias patitur acceptiones. Interdum denotat præcautionem contra jura alias peritura, quo sensu in *l. 2. C. de Vectigal.* sumitur, ubi dicitur post quinquennium de commisso vectigali agi non posse, nisi lite res anticipata fuerit, hoc est, nisi litis contestatione vel Libelli portatione hæc præscriptio interrupta sit. Videatur *Col. ad. cap. illud de præscr. n. 9. n. 8. seq. n. 16. 17. It. Heigius Part. 1. quest. 16. n. 54. seq.* Secundo vocabulum illud adhibitum legimus, ut idem denotare videatur, quod prævertere & impedire, quo sensu in *l. 8. C. de in offic. donat.* improbat, si quis judicium suum supremum, consiliis anticipare contenderit. Tertio, anticipatio prædicatur de præconcepta opinione. Sic *Cic. Lib. 1. de Nat. Deor.* inquit: Quæ enim est gens, aut quod genus hominum, quod non etiam sine doctrina anticipationem quandam Deorum habeat. Quarto anticipationis vocabulo sæpe figura Rhetorica, alias Prolepsis dicta denotatur, quâ auditoris animus præoccupatur vide *Calep. Lexic. verbo anticipatio.* Denique anticipatio propriè denotat, aliquid ante destinatum tempus capere, quam ipsi competebat, aut solitum erat. Et in hac ultima acceptione illam vocem hic sumo, ad denotandum, de plane injusto & prohibito coitu seu de vagâ libidine aliis-

Homonymia vocabuli anticipationis

aliisve delictis carnis hic non agendum, sed tantum de concubitu futurorum conjugum anticipato.

Th. III

forma conjugii naturalis

Quia autem de anticipatione concubitus recte tractatio institui non poterit, nisi prius de eo agatur, quid leges postulent, antequam conjuges licite coire possint, quibus non observatis concubitus anticipatus dicitur, paucis de eo quod jure naturæ & divino, postea, quid humano ad contrahendum matrimonium essentia sua est juris naturalis & in conceptu conjugii nihil magis attendendum, quam ut secundum naturæ præceptum ineatur matrimonium, reliquæ considerationes vero potius eo pertineant, ut matrimonia solennia certos in foro externo habeant effectus. Hinc præprimis de essentia matrimonii quoad jus naturæ solliciti esse debemus. vid. Dn. Præs. addid. ad Illust. Dn. Rbetii medit. ad instit. disp. 5. posit. 2. Existi natus autem quod lex naturæ & divina ad essentiam conjugii nihil aliud requirat, quam appropriationem mulieris ad procreandam marito sobolem *H. Grotius d.l. n. 9.* quæ appropriatio ex publica traditione, ut scilicet omnibus innotescat hanc esse hujus mariti uxorem, oritur: Et quia ex traditione nemo jus consequi potest, nisi rem à vero domino, & qui jus tradendi habebat, acceperit, ideo etiam filia in potestate constituta, in proprietatem viri transire non potest, nisi huic ex patris voluntate tradita sit, in tantum ut hæc sola patris voluntas sufficiat, ad filiam etiam invitam matrimonio collocandam vel denegandam *vid. Exod. 21. v. 7. & segg. 22. v. 16. 17. Num. 30. v. 3. 4. 5.* In filiis vero, cum hi etiam ignorante vel invito patre in cujus potestate sunt aliquid acquirere possint, & maritus in potestatem, multo minus in dominium uxoris non transeat, parentum consensus ad essentiam constituendi matrimonii filii non requiritur, sed acquisitio uxoris, tantum ex voluntate mariti, legitur

filius fam. valide matrimonium contrahit sine consensu patris, secus in filia.

giti
um
con
Dn
pro
con
ha
Gen
v. 4
bitu
con
con

bitu
anti
tur a
sona
expi
præ
ritur
ex in
Lib.
prod
Posit.
per in
da est
li qua
manu
cum
sit, ut
publi

gitimè traditam accipientis, dependet, licet pietas & obsequium parentibus debitum, per matrimonia contra parentum consensum contracta, offendatur, *vid. Addit. Dn. Pres. ad Illustr. Dn. de Retz medit. ad Instit. jur. Disp. 5. Pos. 7.* Quod exemplo Esavi probatur, qui parentes suos gravi dolore affecit per uxores contra voluntatem ipsorum ductas, quod factum non esset, si hæ pro uxoribus habitæ non fuissent. *Gen. 26. v. ult. & pen. junct. Gen. 28. v. 8. 9.* Neque huic distinctioni obstat quod *1. ad Cor. 7. v. 4.* æquale jus conjugatis in corpora ipsorum invicem adscribitur; ille enim locus tantum de voto castitatis ab alterutro conjugum non præstando, agens, essentialem conceptum conjugii *Gen. 3. v. 16.* explicatum non tollit.

Th. IV.

Hiscæ ita præmissis, jam quæritur quid juris sit, si concubitus ante ullum declaratum consensum intervenerit, & ita anticipatus sit. Ubi bene notandum, quod in quæstione dicitur ante ullum consensum, per quod excludo si utraque persona ad explendam tantum libidinem in fornicationem vel expresse vel tacite consensit, ex quo nulla obligatio, nisi ad præstanda promissa inter ipsos in pari turpitudine versantes oritur, *vid. Gen. 38. v. 23.* in tantum, ut nec talis Stuprator partum ex inde conceptum alere teneatur. *Vide Carpz. Jurispr. Conf. Lib. 3. Tit. 6. def. 81. n. 13. 14.* cum talis partus non patri sed matri productus sit. *vide Addit. Dn. Pres. ad Retzii med. inst. Disp. 5. Pos. 2. & 7.* Quæstio ergo tantum de muliere hætenus honestâ per improbitatem alicujus viri ad stuprum seducta intelligenda est; Ubi sane admodum periculofum est, in hac matrimoniali quæstione, de quibus Spiritus Sanctus omne arbitrium humanum excludere voluit, ab expresso Dei verbo recedere, sed cum simpliciter *Exod. 22. v. 16. 17. & Deut. 22. v. 28. 29.* mandatum sit, ut stuprator, sine omni exceptione stupratam ducat, Republicæ quoque Christianæ admodum interfit omni possibili

mo-

Stuprator
simpliciter
cogendus
stupratum
ducere.

modo præcavere ne illa illegitimâ prole repleatur, Ecclesia quoque illam juris Divini sanctionem retinuerit *vide c. 1. & 2. de Adult. Salycet. in l. cum qui duas C. ad L. Jul. de Adult.* in casu confessi vel legitime probati stupri, expediret, stupratorem ad ducendam stupratam simpliciter cogere, quamvis nulla promissio matrimonii facta sit, cui ratio in contrarium de matrimonii libertate à *Carpz. in Jurispr. Consistor. lib. 2. Def. 238. n. 10.* adducta, eo minus hic obstabit, quo improbius est iudicari sapientiam à filiis ejus. Libera enim matrimonia esse debent antequam contrahantur. At postquam contracta sunt, vel per expressum vel facto declaratum vel ex lege naturæ præsumtum consensum, libertas transit in necessitatem observandi promissa, exemplo aliorum contractuum. *l. 17. §. 3. ff. Commod. add. & Illustr. Dn. Stryk. in Tr. de Dissensu Sponsal. Sect. 4. cap. 2. §. 4. Ibid. n. 5.*

Concubitus
purgat om-
nem im-
perfectio-
nem spon-
saliorum

Th. V.

Multo magis igitur copula carnalis accedens tractatibus de sponsalibus vel clandestinis promissionibus, vel verbis dubiis, ambiguis & jocosis prolatis, vel sponsalibus conditionatis, aut ab ebrio contractis, vel ex errore personæ commissa, ad indissolubilitatem matrimonii obligat, imo omnia sponsalia, jure divino scilicet non prohibita, per concubitum redduntur indissolubilia *vide Bruckneri Dec. Matrim. P. 1. c. 4. §. 6. n. 31. usque 38. cum ibidem allegatis legibus & DD.* in tantum, ut licet ipse sponsus præsentem & consentientem sponsam protestatus fuerit, se nolle per ejusmodi copulam matrimonionio consentire & hoc implere, nihilominus tamen teneatur; quia hæc protestatio facto contraria est. *vide Mascard. de Prob. Concl. 1027. n. u. Menoch. lib. 3. præf. 1. n. 15.* Ex qua ratione quoque Regium Ducatus Magdeburgensis Consistorium Ecclesiasticum, in casu ubi maritus instituto processu divortii ex capite adulterii, eodem durante, cum uxore sua carnaliter coierat, ad lite-

litteras reversales ab eadem subscriptas, quod ille coitus, ipsi in jam dicto processu præjudicare non debeat, recte pronun-
ciavit: Das bey bewanten Umständen/die angestellte Ehe-
scheidungs Klage nicht stat finde.

Th. VI.

Diximus in Thesi præcedenti, quod omnia sponsalia, jure Divino non prohibita, per concubitus reddantur insolubilia. Sed an concubitus quoq; vitium consanguinitatis & affinitatis purget, in tantum, ut consummatum per concubitus matrimonium non sit dirimendum, dubio non caret. Nos sequentibus distinctionibus illam resolvimus: Aut concubitus ille contingit inter asce adentes & descendentes in linea recta, & ob insigne & detestabile scandalum, quod ejusmodi conjugium dirimi jubet. *Levit. 20. v. 11. 12. & 14.* tale peccatum scienter & proarrecte commissum, gladio rescindendum erit *vide Carpz. Prax. Crim. P. 2. qu. 72. n. 20.* Si vero casu fortuito, vel ex ignorantia commissum, tunc simpliciter dissolvendum erit; & delinquentes ob scandalum, quod alii exinde capere possent, in provincia non tolerandi sunt. Vel concubitus inter collaterales, vel scienter vel ignoranter commissus. Priori casu iterum sub distinguendum, an in Republica inter alios homines tale quid factum, & propterea quod scientes & sine necessitate contra expressum DEI præceptum peccaverunt, pro diversa conditione personarum, publice puniendi & dissolvendi erunt, aut in casu defectus aliorum hominum, & ita necessitatis, tale matrimonium contractum est, ut, si e. g. frater & soror in Insula ab omni hominum consortio remota viventes, spem revertendi non haberent, atq; ob solam propagationem sobolis exemplo liberorum Adami, matrimonium inirent, tunc si denuum casu fortuito reverterentur, illi æque ac si plane ignorantes tale matrimonium iniverint, propriæ conscientiæ committendi, nec simpliciter disjungendi, ex Republica tamen, in qua hæc san-

Concubitus inter ascendentes & descendentes non induci vinculum conjugale.

In linea collateralis distinguendum.

guinis propinquitatis innotuit, ad vitandum scandalum merito migrare debent, & si re cognita invicem divertere velint, aliud tamen matrimonium, parte utraq; vivente illis non concedendum. *add. Dn. Lynker. in Anal. ad Dn. Struv. Syn. Jur. Civ. Tit. de R. N. § 38. & ad Locameri Instit. tit. 10. J. de Nupt. Medius P. II. Dec. 399.* Licet enim talia matrimonia ad evitandas scortationes domesticas propter innatam pravam concupiscentiam jure Divino positivo prohibita, non tamen in se contra jus naturæ ac inde plane irrita sunt. *vid. H. Grot. de J. B. & P. L. 2. cap. 5. § 10.* Ex quo eo magis sequitur, quod si concubitus intervenerit, in gradu jure humano prohibito tale matrimonium pro irritato declarandum non esse. *Addatur Richt. Vol. 1. P. 2. Conf. 7.* quamvis enim istius modi contrahentibus in foro externo ex illo facto prohibito nulla competat actio, in conscientia tamen obligati manent, & humana majestas talia matrimonia prorsus resolvere nequit, per *Dictum Gen. 2. v. 24. & Matth. 19. v. 5. 6. vid. Dn. Praef. Addit. ad Rhetz. disp. 5. pos. 9. 10. & 23.*

nulla prohibito juris humani vinculum conjugii tollere potest.

Th. VII.

Hactenus de illis casibus, quibus non agitur de jure tertii; Nunc quoque ad illas quæstiones pergemus, si alia concurrat persona in cuius præjudicium talis concubitus tendere dicatur. Versatur autem Interesse tertii vel respectu personarum, quæ etiam matrimonium prætendunt, vel respectu parentum contradicentium. Quando autem duæ concurrunt personæ quarum utraque ad matrimonium ineundum agit, tum in omnibus illis casibus si scilicet concubitus ad sponsalia perfecta vel imperfecta accesserit, vel etiam copula carnalis sine ulla promissione matrimonii facta sit, antequam alia sponsalia, sive publica sive clandestina fuerint celebrata, sive his postea etiam concubitus accesserit sive non, præferentia ex concubitus prioritate desumenda, quia ex concubitu cum puella de cætero honesta, consensus matrimonii præsu-

ubi pluribus matrimonium promissum supra distincte præferenda

sumendus est, dum ad minimum stuprator scire debuit, quod secundum verbum DEI stupratam simpliciter ducere teneatur, & quod ita per concubitum ipsum matrimonium naturaliter incatur. *Add. Bruckneri Dec. matrimon. Part. 1. c. 4. §. 41. & 42. cum ibid. alleg.* quod in tantum verum esse existimamus, ut licet sponsus contra primam allegare velit, quod cum stuprata tantum fornicario, cum posteriori de sponsata autem conjugali animo & intentione se commiscuerit, hoc illum tamen non relevaret, quia propriam turpitudinem allegans, fidem non meretur, præsumtio etiam pro priori commixtione est juris & de jure, quæ probationem in contrarium non admittit. *add. c. 25. & 30. X. de Sponsal. Illustr. Dn. Stryk. in Tract. de Dissensu Spons. Sect. 4. cap. 3. §. 3. 4. 5. 6. 7. Dn. Pres. Dissert. de error. circa matrim. th. 13.* Et idem jus obtinebit, quamvis aliquis cum persona consanguinea aut affine in gradu jure tantum positivo humano prohibito, concubuerit. Lex enim Divina prævalet humanæ, licet ob transgressionem legis civilis peccantes in foro politico puniendi sint. De qua materia infra fusius agemus.

Th. VIII.

Vexata porro inter Doctores quæstio est de eo, qui cum sponsa priori sponsalia publica ritè celebraverit, postea vero clandestina vel alio modo imperfecta sponsalia contraxerit, vel etiam alia sponsalia publica celebraverit, hæcque posteriora concubitu consumaverit, quænam sponsalia sint præferenda? Nos posteriora sponsalia per concubitum consumata prioribus publicis indistinctè præferenda esse existimamus, ex rationibus; quod per sponsalia de contrahendo matrimonio, personæ desponsatæ consequantur tantum jus personale, per sponsalia autem cum concubitu simul jus reale. Et ita, licet prior sponsa rectè agat ad interessè, posterior tamen potius jus ex ipsa conjunctione corporum cum consensu ad matrimoni-

*De concubi-
tu posteriori-
bus spon-
saliis ac-
cedente.*

um conjuncta nanciscitur. Confirmant ea quæ habent *Brucknerus* antea citato loco §. 45. 46. 47. & 48. *Ibid. alleg. Cypraus de Spons. c. 10. & 25. & Muller de Hierologia. Sect. 6. Th. 3.* Nec obstat l. 30. ff. de R. J. Consensus enim ibidem non simplicem promissionem denotat; quia talis sine adimplerione adhuc nudus, sponsalia tantum efficit. *per l. 4. princ. ff. de Spons.* Sed tantum illud ibidem dicitur, quod post interpositum conjugalem consensum, ubi scilicet quis mulierem legitimè in suam conjugem jam accepit, ita, ut jam tradita uti possit ad actus conjugales, uti loquitur *Can. 38. caus. 27. qu. 2.* licet concubitus ipso actu nondum accesserit, uxor tamen alenda sit. *vide l. 5. & 6. ff. de ritu nupt.* Et quamvis *Illustr. Dn. Stryk in Tr. de Dissensu Spons. Sect. 4. c. 2. §. 1. 3. & 4. & c. 3. §. 3. It. Brucknerus* qui illum sequitur in *Decis. matrimon. Part. I. c. 4. §. 40. 3. & seq.* ex rationibus non spernendis contrarium asserant, procul dubio præsupponentes illum casum, quem *Illustr. Dn. Stryk, dict. Sect. 4. c. 1. §. 7.* expressit, da nemlich beyde Personen sich einander die Ehe per verba de præsentibus bis auff Priestertliche Copulation versprechen. Sponsalia tamen illa utut solennia, naturam tamen sponsaliorum retinent, & matrimonium imposterum contrahendum respiciunt. Quæ sponsalia etiam tanquam titulus habilis, ita necessario præcedere debent, ut pro justis nuptiis haberi non possint, si fœmina sine præcedente sponsalicio consensu viro tradatur. *Cap. 6. 13. 14. 21. 29. X. de Sponsal. & matrim. & Can. 2. Caus. 27. qu. 2.* ne vilem habeat maritus datam, quam non suspiravit sponsus dilatam *vid. Can. 39. caus. 27. Qu. 2.* Si tamen in sponsalibus talis traditio fieret, ut ab eo tempore ita tradita tanquam legitima uxore uti, & sic ille actus rite conjugium vocari posset. *per mod. cit. Can. 38. caus. 27. qu. 2.* tunc contrariæ sententiæ subscriberemus. Sed hic casus hodie non est dabilis, cum ad hoc, ut sponsa in usum & proprietatem mariti transeat, publica & corporalis, simul &

Sponsalia de presenti & publica per concubitum cum alia, dissolvuntur

solennis requiratur traditio, qua nondum adhibita si invicem desponsati usum corporum præstiterint, & externas poenas stupri incurrunt, & Clerus publica autoritate ex suggestu talem traditionem magno cum ferfore damnat, ipsique dissidentes agnoscunt, de consuetudine totius fere Germaniæ in valuisse, ut sponsalia de præsentibus non antea pro vero & perfecto matrimonio habeantur, quam post nuptias & benedictionem Sacerdotalem *vid. Constit. Elect. Saxon. P. II. Harbrecht in Rubr. Instit. de Nupt. n. 7. & 191. quos allegat Illustr. Dn. Stryk. dicta Sect. 4. c. 5. §. 1. in fine.* Quod etiam ex eo solo apparet, dum fere omnes, varias causas dissolvendorum talium sponsaliorum de præsentibus admittant, quæ matrimonium contractum dissolvere non possunt. *vid. Struv. Syn. Jur. Civ. Ex. 29. th. 14. cum alleg.* Si vero sponsalia de præsentibus in sensu juris Canonici plenaria traditione corporum ad usus conjugales sumantur; *vid. c. 3. X. de Spons. duor. ita,* ut tantum benedictio sacerdotalis omissa sit, tunc illa pro vero & perfecto matrimonio habenda esse non dubitamus. *Vid. Dn. Præf. Add. ad Rhet. Inst. disp. 5. pos. 4.*

Th. IX.

Brevibus hoc loco addimus, quod si concubitus plane negetur, & mulier imprægnata nullis contra se militantibus prægnantibus indicibus gravata, sed pro honesta virgine vel vidua huc usque habita fuerit, & illa quædam adminicula, scilicet conversationis familiaris, frequentis aditus vel remoti loci & temporis, &c. adduxerit, tunc illam ad juramentum suppletorium merito admittendam esse. *vide Dn. Præf. in Dissert. de err. circa matrim. Th. 13. in fine. Addatur Alciat. de præsumt. Reg. 3. præf. 38. n. 1.* Ille autem qui fatetur concubitus, puellam vero non invenisse virginem dicit, exceptione audiendus non est, sed eo ipso, quod concubitus cum illa consummaverit, in matrimonium cum vitata consensisse videtur. Argumento illorum quæ diximus in *th. 3. & 4.*

quomodo
concubitus
probetur.

Th. X.

*Stuprator
tamen alie-
ri sponse ad
satisfactio-
nem tenetur
& sponse
partus sem-
per pro le-
gitimo ha-
bendus.*

In omnibus vero antea recensitis casibus, ubi bina sponsalia concurrunt, tertiae personae cum qua matrimonium non habet locum, promissor vel stuprator nihilominus tenetur injuriarum vel ad interesse, quod pro modo circumstantiarum variat, & si plures sub spe matrimonii aliquis supra verit, quarum primam tantum ducere potest, & hac exigente, debet, nisi posterior ex publica & solenni traditione jamdum potius jus consecuta sit, partus ex matre ignorante priorem cum alia concubitus, conceptus prolegitimo etiam habendus est, & patri succedere hujusque improbitas illi nocere non debet. Sed partui sufficit, quod sub fide matrimonii, Patri conceptus sit.

Th. XI.

*Pater spon-
salia libero-
rum jure suo
retractare
potest nisi
in filio con-
cubitus ac-
cesserit.*

Ratione consensus parentum hanc ponimus Regulam: quod quamvis parentes, liberorum quos in potestate habent, sine illorum consensu contracta sponsalia, jure suo retractare possint, tamen si illum consensum concubitus filii familias anticipaverit, illum quoad vinculum conjugale inter ipsos desponsatos, non esse attendendum, sed filium simpliciter cogendum ad stupratam ducendam *vide supra th. 3.* & quamvis jus Romanum à Christianis approbatum §. 12. *Inst. de Nupt.* tali conjunctioni omnem effectum matrimonii detraxerit, ac injustum esse videatur, liberos per delictum consequi, quod directo obtinere, non poterant, ex quo per iniquitatem liberorum, parentibus iniquissima conditio inferretur *contra l. 11. §. l. 74. ff. de R. J. vid. Brukn, Dec. matrimon. P. 1. c. 2. §. 93. & seqq. cum alleg. Brouer de jure Connub. L. 1. c. 13. §. 4. 5.* ubi pro absurdo adducit, eum qui peccavit, ad eam rem in qua peccavit confirmandam, novo peccato adjuvari. *l. 2. pr. ff. de priv. del. l. 134. §. 1. ff. de R. J. l. 5. pr. C. de Leg.* Tamen haec omnia tunc tantum applicationem recipiunt, ubi foemina ad excludendum

dum patris sponsi consensum, dolo malo concubitus admisit, *exc. si mul-*
er in dolo
 ex qua ipsius iniquitate omnis actio in foro externo ipsi dene-
 gatur, manente nihilominus vinculo conscientiae inter tales *fit.*
 personas, quae revera consensu conjugali corporis usum ad
 procreationem sobolis invicem sibi concesserunt. Quod ve-
 ro delictum filii, personae sine proprio dolo laesa, contra ex-
 pressam divinam sanctionem, nocere & simul contra ipsam
 naturam partui praedjudicare possit, nulla lege civili introduci
 potest, Neque enim revera hic patri praedjudicatur, cui per alias
 leges satis cautum, ne ex tali conjunctione ipsi invito suus he-
 res agnasci debeat. Ex quo sequitur, quod partus, ex tali
 conjunctione natus, praemortuo patre, avo suo, contra cujus
 voluntatem conceptus est, non succedat, sed ratione hujus
 pro vulgo quaesito habeatur, & nulla actio contra illum avum
 locum inveniat *dist. §. 12.* Attamen haec omnia, jus partus,
 contra ipsius patrem naturalem non tollunt, sed hic legitimus
 patri suo manet. Insuper, licet ipse filius propter denegatum
 patri obsequium tam a magistratu, quam ab ipso patre per ul-
 timam voluntatem aliove modo castigari possit, non tamen
 simul per hoc tertiis innocentibus jus quaesitum auferri po-
 test; cum supra *Thef. 3.* demonstratum sit, uxorem verè in pro-
 prietate filii transire, licet patris consensus non interven-
 rit; Cui accedit quod per stuprum a filio perpetratum, non
 ipsius, sed stupratae familiae & parentibus hujus, gravis infera-
 tur injuria, quod peccatum sine restitutione ablati remitti non
 potest, a qua satisfactio, filius per patrem suum, impediri
 non debet, nisi & hic gravissimum peccatum incurrere velit,
 ex quo ipsi nullum jus oriri potest.

Th. XII.

In filia vero, cum illa per matrimonium patri, & hujus
 familiae eripatur ac prorsus in proprietatem mariti transire
 debeat

*filia sponsa-
 lia quavis
 stuprum ac-
 cesserit, pa-
 ter post re-
 vocare.*

debeat notandum, illam per improbitatem stupratoris patri invito auferri non posse; cum & ipse Deus in patris arbitrio reliquerit, humiliatam virginem stupratori in matrimonium collocare vel loco ejusdem aliam satisfactionem accipere. *Exod. 22. v. 16. 17. Deut. 22. v. 28. 29.* cum ille Per hoc nemini faciat injuriam, si opprobrium filia, quod ad ipsius familiae pudorem pertingit, ferre velit; Quamvis hic casus raro contingat, cum stupidus videatur, qui defloratam sponte Domi retinet, quam sub culpæ confessione, poenæ deprecatione, amicorum intercedentium & ipsius magistratus consilio, honesto matrimonio collocare poterat, & hac ratione quotidianum scandalum familiae abstergere. Nisi gravissima causa gravioris ignominia vel latentis peccati ab eo deterreat. *vide Brunet. dict. c. 13. n. 5.*

Th. XIII.

*Si parentes
consentire
nolin, quid
juris.*

Aliud tamen dicendum esset, si parentes quaesitum à liberis consensum, sine ratione & ex morositate denegassent. *vide Carpzov. Jur. Prud. Consistor. Lib. 2. Tit. 3. Desin. 53. & 57. Mæv. part. 8. Decis. 122. f. 8.* Cum autem jure naturæ consensus parentum non sit de essentia matrimonii, illudque jus parentum, obsoletam potestatem, ultra domestica educatione orientia officia, non concedatur *Vid. Grot. de J. B. & P. Lib. 2. c. 5. §. 2. & Brunet. de Jure Connub. Lib. I. c. 5. n. 10. 11.* Jus quoque divinum positivum, matrimonium invitis parentibus contractum, non plane annullat, vel irritum faciat, hinc illi, qui invitis parentibus in plenariam corporum traditionem ad procreandam sobolem consentiunt, accedente præmissis actuali concubitu, naturaliter matrimonium ineunt, & alter alteri in foro conscientia obligatus manet, imo cum alia persona nec sponsalia nec matrimonium juste contrahere poterunt, quamvis ex priori promissione ob dissensum parentum actio

actio in foro externo locum non habeat, nec contrahentes quoad civiles effectus vir & uxor habeantur. Multo minus igitur parentibus forte interim mortuis exceptio non impenetrati consensus parentum, tanquam peccati contra parentes commissi refragantem liberabit, ne ex propria turpitudine jus aliquod concedatur. *Vide Dissert. Dn. Praef. de Error. circa matrim. th. 12.*

Th. XIV.

Cum autem hodie inter illos qui non illustri sanguine nati sunt praeter naturalem utrique parentum debitam pietatem & obsequium l. 6. ff. de in jus voc. tot. Tit. de obseq. parentum & patr. praef. patriae potestatis jura in aliis causis non ita strictè observentur. *Vide Dn. Praef. in dict. Disp. 5. ad Instit. Post. a. & seq.* & liberi matrimonium ineuntes secundum communem D. D. opinionem, tacita emancipatione ex patria potestate exeant, non facile in illorum sponsalibus concubitu confirmatis dissensus parentum attendendus erit, quamvis re adhuc integra liberi in familia parentum adhuc constituti, quoad effectum civilem consensu parentum opus habeant, vel executio differenda, quamdiu sub potestate patris vivunt. Sicuti in omni obligatione filii familias executio differtur. *Siruv. Synagm. Jur. Civ. Exerc. 20. th. 47. & Exerc. 9. th. 6.*

Th. XV.

Liberi tamen contra consensum parentum coeuntes gravissimè in Deum peccant, & illis ultio divina manet. Quale exemplum Apostolus Paulus *ad Hebr. 12. v. 16. 17.* de Esavo adducit, ac in ipso foro externo illi contemptores paterni obsequii carcere aliove modo puniuntur, & si parentes velint, commo-
Liberi contra consensum parentum contra hentes peccant contra Deum.

modo hereditatis quodammodo privantur. De jure quidem Digestorum plane exheredari poterant l. 3. §. 5. ff. de bonor. poss.

Es in fore *seff. contra tab.* quod licet jure novo mutatum, *vid. l. 3. C. de in off.*
externo et *testam. & Nov. 115. c. 3.* ab hæreditate tamen, quoad legitimam
am non ma- rectè arcentur *adde Illustr. Dn. Stryk. de Dissensu sponsal. Sect.*
neut impu- *4. cap. 1. §. 33.* Maritus quoque dorem exigere nequit *vid. l. fin.*
ni. *C. de Repud. & Nov. 22. c. 19.* sed maritus ipse dotare tenetur.
 Quod & ipsa sacra scriptura innuit. *Exod. 22. v. 16. Deut. 22. v. 29.*
 quod in tantum verum esse arbitramur, ut licet pater post com-
 missum concubitum in matrimonium consenserit, nihilomi-
 nus recusare possit dotem dare. Videtur enim post concubi-
 tum in matrimonium consensisse, tantum ad evitandum op-
 probrium filia, quod etiam ad suum pudorem pertingit, non
 autem ad plenariam injuriam sibi illatam remissionem; Et quoni-
 am nuptiæ sine dote esse possunt *vid. l. 1. in princ. C. de repud. &*
Nov. 74. c. 4. hinc per consensum in matrimonium sese ad do-
 tandum non obligavit.

Th. XVI.

Benedictio
sa e dotalis
non est de
essentia ma-
rimonii.

Jam paucis adhuc examinabimus quosnam effectus ha-
 beat concubitus, qui anticipavit benedictionem sacerdotalem.
 Hoc, ut eo melius fieri possit, quaritur primò: An benedictio sacerdotalis sit de essentia matrimonii? Ubi ex præ-
 cedentibus jam colligendum, quod ad constitutionem matri-
 monii, realis quidem & vera traditio requiratur, quæ ut plurimum publica & solennis esse debet, ut publice omnibus in-
 notescat, hanc foeminam esse hujus viri uxorem. *vide H. Grot. de J. B. & P. Lib. 2. c. 5. n. 8. & Can. si quis despons. caus. 27. qu. 2.*
 Et quam lubentissime etiam hoc largimur; quod benedictio tanquam mos vetustissimus sit pius Christianorum ritus, ut matrimonium, quod tum ratione institutionis *Gen. 1. v. 28.*
 tum quia Deus ipse unumquemque suæ uxori jungit *Gen. 24. per tot. & præprimis v. 50.* & Dei foedus appellatur *Prov. 2. v. 17.*
 quodque Republicæ & Ecclesiæ seminarium, ex quo totius & hujus

hujus aliquando etiam æternæ vitæ felicitas vel calamitas dependet, non nisi Deo autore & fuis ad eum in facie Ecclesiæ ardentibus precibus initium habeat. *vid. Brouer de Jure Connub. Lib. 2. cap. 27. n. 5. § 14. Qui tamen juri Canonico nimis tribuit, & Jus Civile sine ratione improbat.* Quamvis si primam originem hujus moris inspiciamus, Ecclesia ab antiquis temporibus nihil singulare in matrimonialibus habuit. Sed omnes fere contractus in conventu cætus fidelium celebrati sunt, ut cuius constaret absque omni fraude illud partibus placuisse. Sic & desponsationes & maxime traditiones uxorum eodem modo celebrabantur, ubi Sacerdotes, & Antistites tanquam primi in Ecclesia simul adstabant & negotio peracto ipsorum gratulationem & benedictionem addebant, qui pius mos introducta tyrannide Papali ita in necessitatem conversus, ut matrimonium inter sacramentum numeratum, & non aliter, nisi Clericorum administratione & autoritate initiari, posse, creditum atque injunctum fuerit. *Dn. Pres. Diss. de error. circa matrim. th. 14.* Hæc tamen & similia argumenta nullatenus evincunt, quod benedictio sacerdotalis sit de essentia matrimonii. Hoc enim nec ex jure divino, nec ex jure civili probari poterit, quod autem jus Canonicum nimium tribuat benedictioni sacerdotali, hoc ex falsa Pontificum hypothesis dum matrimonium inter Sacramentum retulerant, factum est. *addatur Feldmann Decad. I. Dec. 8. n. 4.* Si ergo deliberato consensui mulieris traditio ad procreandam sobolem, quod ex concubitu præsumitur, accessit, verum matrimonium est, licet benedictio sacerdotalis adhibita non fuerit, quod & ipsum jus Canonicum confirmat *vid. c. 3. X. de Sponsal. duorum. Can. si quis Caus. 27. qu. 2.* Hinc etiam liberi ex tali conjunctione nati pro legitimis habendi sunt, & patri succedunt. *Cap. 9. X. de spons. & matrim. cap. 1. & 2. X. de spons. duor. Illustr. Dn. Stryk. in Tr. de Success. ab Intest. Diss. 1. Cap. 2. §. 49. Struvii Syn-*

ragm. Jur. Civ. Exerc. 29. ib. 26. & Syntagm. Jur. Feud. c. 9. aph. 3. ibique num. 13. Nec sponsus ea propter, quod sponsam ante copulam sacerdotalem imprægnavit, à collegio excludendus *Illustr. Dn. Stryk. in Tr. de differ. Sponsal. Sect. 4. cap. 1. §. 28.* Si vero bina sponsalia quis contraxerit, cumque una sponsa concubuerit, cum altera autem per benedictionem sacerdotalem jam nuptias celebraverit, hæc quæ publice tradita est, alteri stuprata erit præferenda, non quidem propterea, quasi benedictio sacerdotalis hoc tribueret, sed cum per factam traditionem publicam potius jus adepta sit, & ipsi in foro humano nihil imputari possit, eo quod omnia fecit quæ facere potuit, de florata autem sibi imputare debeat, quod contra leges civiles ante nuptias solennes concubuerit. Conjugi enim legitimè traditæ jus semel quæsitum factò alterius per legem civilem illicito auferri nequit. *Carpzon. Jur. Pr. Constit. de Spons. cap. 10. §. 25. & 26. Dn. Müller. de Hierologia Sect. 6. ib. 4.* Si tamen per benedictionem sacerdotalem copulata in fraudem deflorata egerit, tunc etiam non attenta publica traditione matrimonium dirimendum, & stuprata præferenda est. Dolus enim nemini prodesse debet.

Th. XVII:

*Anticipa-
tus concubi-
tus ante be-
nedict. Sa-
cerdot. pu-
blica de-
precatione
non recte
coercesur.*

Coronidis loco addimus illam quæstionem, utrum anticipatio concubitus ante benedictionem sacerdotalem publica deprecatione recte coerceatur. Nos negamus ex ratione jam allata, quod scilicet illa benedictio jure divino non requiratur sed per consensum ad procreationem sobolis habilem ipsam verum matrimonium contrahatur. Ubi igitur directò transgressio legis divinæ non est aperta, ibi bannum Ecclesiasticum & per consequens pœnitentia Ecclesiastica locum non habet. Nec nos movet in contrariam sententiam, quod concubitus anticipetur ex libidine. Quodsi enim illa libido publice deprecanda

canda esset, tunc Clerici concubentes cum propriis uxori-
bus ad pœnitentiam Ecclesiasticam ipsi cogendi essent. Nul-
lus enim concubitus in statu corrupto plane sine labe & culpa
esse potest. *Can. 10. caus. 27. qu. 2. & Can. 7. caus. 33. qu. 4. Add. ib.*
hujus Diss. 1. Tum quoq; concubitus cum sponsa procreandæ so-
bolis causa factus esse præsumitur. Nam quoad externam ani-
madversionem quod mitius est, merito præsumit & de occultis
non judicat Ecclesia, sed hæc cujusvis conscientia & reservatis
ipsius DEI merito relinquit. Nec jus Canonicum, quod ex falsa
hypothesi Sacramenti ita disponit, inter protestantes atten-
dendum, sed transgressores legis civilis in foro civili pœna ex-
traordinaria plectendi, non autem in Bannum Ecclesiasticum
conjiçendi sunt. *Carpzov. Jur. Pr. Consistor. Lib. 3. Tit. 6.*
Defin. 77. Non enim ob unam quamque imbecillitatem hu-
manam, sed ob enorme, atrox & universo cœtui scandalosum
facinus bannum declarandum. Amore & commiseratio-
ne Christianâ hic potius opus est, ne homo (qui inexcusabilis
coram Deo, judicando alios & non cogitando quod ipsum, si
forte in statu magis pio se constitutum inveniat, gratia & be-
nignitas divina ad pœnitentiam invitaverit) se ipsum judicet,
nec in Salvatoris nostri increpationem incidat. *Luc. 6. v. 41. 42.*
Vide sup. de hac materia Dn. Præs. in Dissert. de jure inbum. Concl.
3. per. tot. ubi etiam inconvenientia hodie usitati modi pœni-
tentia Ecclesiasticæ argumentis probatur. Cum autem hæc
materia peculiarem mereatur disputationem, hic abrumpi-
mus. Ulteriorem vero hujus quæstionis desiderans ex-
plicationem consulere poterit Domini Menzeri quæstio-
nem Hierologic. num sponsis ante solennem in Eccle-
sia copulationem & bedictionem concubentibus publica
pœnitentia juste imponatur. Qui auctor contrariam quidem
sententiam contra nos approbat, illorum tamen argumenta,
qui nobiscum sentiunt satis prolixè adducit. Licet insuper
mul-

multa ad hanc materiam spectantia restent, spatiis tamen hac vice exclusus hic bono cum Deo subsisto. Quæ autem in hac disputatione inter alia negotia festinanti calamo conscripsi, ut æqui bonique consulantur, quæque irreperunt errata typographica, bene corrigantur, est, quod B.L. obnixè & decenter rogo.

COROLLARIA.

I.

Concubitus cum decrepita & senio confecta muliere, tanquam contra moralitatem & jus divinum commissus nullum juris effectum habet, multo minus juvenis cum vetula concumbens, propterea ad matrimonium ineundum cogi potest.

II.

Affinitas per commixtionem carnalem contrahitur.

III. Ma-

III.

Matrimonium cum persona ad procreationem sobolis evidenter inhabili retro declarandum, est nullum.

IV.

Matrimonium in statu hoc corrupto etiam naturaliter indissolubile est,

V.

Desponsatibona cum gratia a sponsalibus recedere volentes, ad matrimonium ineundum inviti cogi nequeunt.

VI.

Sponsalia rite contracta ob dissentum unius dissolvenda sunt & persona dissentiens alteri ad interesse tenetur.

VII.

Quæ unius libidini ex amoris abundantia succubuit, non est meretrix, nec in famis.

IIX. So-

VIII.

Sola propagatio sobolis, & non mutuuum
adjutorium est finis conjugii.

IX.

Verum adulterium non committitur nisi
in conjugatam.

X.

Ad poenitentiam Ecelesiasticam nemo co-
gendus est.

XI.

Copula sacerdotalis ficta nihil operatur.

XII.

Uxor in actibus conjugii & ad procreatio-
nem & educationem tendentibus, non
in aliis mariti Imperio subjecta est.

Halle, Diss., 1707

(A-Bo)

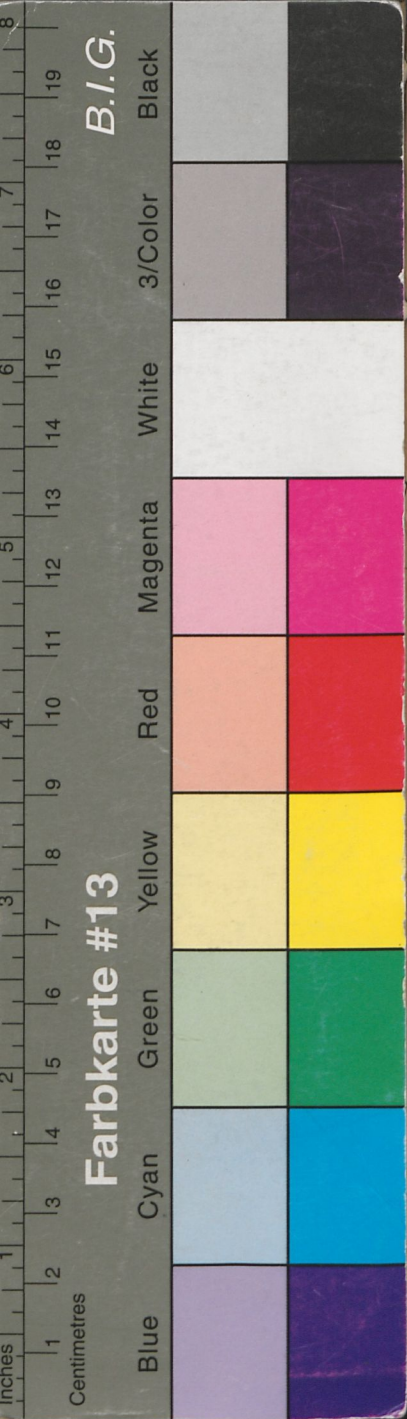
ULB Halle

3

004 915 917

1704 30³ XXVII. 6

DISPUTATIO JURIDICA INAUGURALIS,
De.
**ANTICIPATO
CONCUBITU,**

Quam
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. FRIDERICO WILHELMO,
REGNI BORUSSÆ ET ELECTORATUS
BRANDENBURGICI HEREDE, &c. &c. &c.
EX DECRETO ET AUTORITATE INCLYTÆ
FACULTATIS JURIDICÆ

P R Æ S I D E
DN. HENRICO BODINO,
SERENISSIMI ET POTENTISS. REGIS BORUSS.
CONSIL. ECCLES. IN DUC. MAGDEBURG.
ET PROF. JUR. ORDIN,
DN. PATRONO SUO ÆTATEM DEVENERANDO.
PRO LICENTIA

Summos in utroque Jure honores & Privilegia
Doctoralia rite capessendi,
Ad D. 2. Maji M DCCI.
horis ante & pomeridianis
publicæ Eruditorum disquisitioni sistit

HENRICUS SIGISMUNDUS Ebhardt/
Coldicio Mifn.

HALÆ MAGDEBURG. Typis Johannis Jacobi Krebii, Acad. Typogr.
xxiii. f.